

*Handläggare:
Berit Ekedahl*

Landstingsstyrelsen

Kommunal mellanvårdsverksamhet för psykiskt funktionshindrade i Södertälje kommun

Ärendet

Hälsa- och sjukvårdsutskottet (HSU) gav vid sammanträde 30 maj 2006 förvaltningen i uppdrag att komma med förslag till en mellanvårdsverksamhet, och finansiering, som bedrivs i samverkan mellan Södertälje kommun och SLL och som tar tillvara de miljöterapeutiska värdena vid Emyhemmet.

Sjukvårdsberedning Sydväst har tagit del av ärendet.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att tillstyrka föreliggande förslag till kommunal mellanvårdsverksamhet vid Emyhemmet

att uppdra åt Psykiatriska kliniken vid Södertälje sjukhus att reglera samarbetet med Södertälje kommun kring Emyhemmet i en samverkansöverenskommelse samt

att landstingets kostnader finansieras inom befintlig budget för 2007.

Förvaltningens synpunkter

Mellanvårdsverksamhet

Mellanvård som begrepp inom psykiatri är inte entydigt. Numera syftar begreppet inte sällan på vård och stödinsatser i gränslandet mellan psykiatri och socialtjänst. Några, men inte så många sådana exempel finns i länet.

Inför behandlingen i HSU betonade Beredning Sydväst bl a behovet av rehabilitering för att bryta långa sjukskrivnings- och/eller arbetslöshets-

Bilagor:

- 1 Ett av Södertälje kommun och psykiatriska kliniken gemensamt framtaget förslag
- 2 Protokollsutdrag från Sjukvårdsberedning Sydväst

perioder och att pågående forskning visat på goda resultat av att arbeta mijöterapeutiskt med denna grupp av människor. Några exempel på verksamheter med "hälso-/rehabiliteringsträdgårdar" är Sinnenas trädgård vid Sabbatsbergsområdet i Stockholm som är knuten till stadens äldreboende. Vidare Alnarps rehabiliteringsträdgård för i första hand långtidssjukskrivna med utmattningsdepression, stressrelaterade besvär eller olika smärttillstånd men även för personer med diagnosen depression och ångesttillstånd. Slutligen Sinnenas rum i Umeå för personer med utmattningssyndrom.

Befintlig vårdkedja för psykiatrins patienter

I närsvårdsområde sydväst finns en väl utvecklad samverkan mellan den psykiatriska kliniken och kommunerna Nykvarn, Salem och Södertälje kring psykiskt funktionshindrade. Här finns de tre "gårdar" för patienter med psykosjukdom. Vidare ett rehabiliteringsteam för patienter på väg ut i arbetslivet efter sjukdom och sjukskrivning samt ett psykiatriskt beroendeteam för patienter med missbruksrelaterade problem och annan psykisk sjukdom. Slutligen en mottagning för unga där samverkan även inkluderar BUP.

Däremot brister vårdkedjan för patienter från Södertälje som skrivs ut från psykiatrisk slutenvård och som inte klarar, eller har, eget boende i kommunen. Kommunen erbjuder dem för närvarande boende utanför kommunen med påföljd att möjligheterna till en fortsatt gemensam vårdplanering mellan psykiatri och kommunen är små för dessa patienter. Det rör sig om personer med långvarig sjukdom och stora och komplexa stödbehov, som inte kan tillgodoses utan rehabiliteringsåtgärder och tillgång till boende med hög stödnivå. I gruppen ingår bl a personer med psykosjukdom, schizofreni, långvariga och djupa depressioner och personlighetsstörningar. De har också behov av aktiv psykiatrisk behandling i öppenvård och det samlade stödet behöver planeras och genomföras i samverkan.

Mellanvårdsverksamhet för psykiskt funktionshindrade

Södertälje kommun är intresserad av att använda Emyhemmet som mellanvårdsverksamhet för psykiskt funktionshindrade personer som skrivs ut från psykiatrins slutenvård och där eget boende inte är en lämplig boendeform.

Såväl den inre som yttre miljön vid Emyhemmet passar målgruppen väl och förväntas bidra till läkande. För en del patienter passar den lugna och avskilda miljön mycket väl för rehabilitering likväl som andra mer utåtriktade patienter kan erbjudas aktiviteter i form av exempelvis

trädgårdsarbete. Emyhemmet kommer att rymma boende för ca tio klienter/patienter.

Patienter/klienter erbjuds en kortare tids boende samtidigt som de utreds avseende fortsatta insatser, samt rehabiliteras. Under boendetiden har patienterna kontakt det professionella nätverket i öppenvård som finns samlat på enheter som drivs gemensamt av kommun och landsting och/eller arbetar i nära samverkan. En sjuksköterska från psykiatrin kommer varje vecka att besöka patienter vid Emyhemmet.

Parternas fortsatta engagemang

Södertälje kommun är intresserad av att bedriva verksamhet vid Emyhemmet enligt bifogat förslag. Kommun ställer sig positiv till att överta hyreskontraktet från landstinget.

I linje med förvaltningens förslag planerar Psykiatriska kliniken att den slutenvård som psykiatrin bedrivit vid Emyhemmet istället erbjuds på Södertälje sjukhus. Samtidigt utvecklas samarbetet med kommunen kring de boende på Emyhemmet.

Södertälje kommun har avböjt att samarbeta om mellanvårdsverksamhet vid Emyhemmet för andra grupper av klienter/patienter än de ovan beskrivna. Om lokalerna ska användas för mellanvårdsverksamhet till personer med utmattningssyndrom, stressrelaterade besvär enligt modell Alnarps rehabiliteringsträdgård faller detta till största delen utanför specialistpsykiatrin och blir mer en fråga för den första linjens sjukvård.

Finansiering

Kliniken svarar för kostnaderna fram till dess Södertälje kommun tar över vid halvårsskiftet 2007. Kostnaderna för den psykiatriska kliniken täcks inom budget för 2007. Kostnaderna för den kommunala mellanvårdsverksamheten finansieras av Södertälje kommun.

Anna-Stina Nordmark-Nilsson

Sören Olofsson